

genomen, alsmede verschillende bijdragen van tijd tot tijd in de vergaderingen der Klasse medegedeeld, en waarvan aantekening gehouden is in de berigten voor de verhandelingen geplaatst.

Deze vlugtige trekken, waarmede ik getracht heb de diensten, die kops aan de wetenschap en het vaderland bewezen heeft, te herinneren, zullen tevens mogen dienen om de overtuiging bij u te bevestigen, dat, onder de geleerden, die reeds in het eerste jaar der oprigting van het Koninklijk-Nederlandsche Instituut aan deze Instelling als Leden verbonden werden, aan kops, wegens zijn verdienstelijk streven, met regt die onderscheiding te beurt viel. En toen hij in 1845 zijnen wensch te kennen gaf om de betrekking van werkend Lid met die van rustend Lid te verwisselen, mogt men den 80jarige dien titel als eervolle rust billijkerwijze toekennen.

Onder de Leden, die het Instituut vóór de scheiding van Nederland en België telde, behoorde sedert 1816 **FRANÇOIS EGIDE VERBEECK**, die van 1841 af den titel droeg van Supernumerair Geassocieerde. Hij verbond met de moeitevolle loopbaan van praktisch Geneesheer tevens eenen wetenschappelijken werkkring als Hoogleeraar in de chirurgische kliniek aan de Gendsche Hoogeschool; tot op ver gevorderden leeftijd vervulde hij beide betrekkingen met zooveel ijver, dat zij, die zijne hulp als geneesheer pleegden in te roepen, zijnen dood als een gevoelig verlies niet minder betreurden, dan zij, die met hem in wetenschappelijke betrekking stonden, en daardoor in de gelegenheid gesteld waren zijn helder oordeel te leeren schatten. Toen hij in de maand November des verledenen jaars overleed, was er nog nauwelijks een maand verlopen sedert hem het emeritaat als Hoogleeraar aan genoemde Hoogeschool was aangeboden.

De mannen, die wij herdachten, zij mogten allen het voorregt genieten van tot op vergevorderden leeftijd voor de wetenschappen werkzaam te blijven. In dankbare herinnering verwijlen wij bij den afgeloopen werkkring van ieder hunner, daarbij bedenkende hoe zij van ons scheidden aan het einde van een welbesteed leven. Dat gevoel van dankbaarheid leenigt op eene weldadige

wijze het smartgevoel over hun verlies. Datzelfde gevoel van dankbaarheid, het moet ons ook vervullen bij het herdenken aan het verlies, hetwelk de wetenschappen geleden hebben in JÓNS JACOB BERZELIUS, die sedert 1830 Geassocieerde van het Koninklijk-Nederlandsche Instituut geweest is, nadat hij drie jaren vroeger tot Correspondent verkozen was. Tellen wij de jaren zijns levens, dan voorwaar mag men het een zegen noemen, dat hij tot zijn 69te jaar voor de wetenschappen gespaard werd; overzien wij den omvang van zijn reusachtigen arbeid op het gebied der natuurkundige wetenschappen, maar voor alles op dat der scheikunde, dan gevoelen wij ons doordrongen van eerbied voor de wijze, waarop hij met zijne heerlijke talenten gewoekerd heeft. Maar dat een leven, nog zoo krachtig, nog zoo onvermoeid, nog zoo rijk in beloften, reeds nu moest afgebroken worden, dit vervult ons met een gevoel van diepen weemoed. De 7de Augustus 1848 zal als een dag van rouw in de geschiedenis der natuurkundige wetenschappen opgeteekend blijven: die dag ontroofde aan de scheikunde haren grooten BERZELIUS!

Gij eischt niet van mij, M. H.! dat ik u het beeld van den man schilder, die de roem van onze eeuw, het genie der nieuwe scheikundige wetenschap mag genoemd worden. Waar onze MULDER voor die taak terugdeinsde, en bij het herdenken aan BERZELIUS slechts eenige trekken uit zijn karakter en uit zijn wetenschappelijk streven en arbeiden opvatte, om, bij het terug zien op zooveel grootheid van ziel, op zulk eene juiste opvatting van de roeping der beoefenaren van wetenschap, den voortreffelijken man als toonbeeld aan zijne hoorders voor te stellen: hoe zoude ik het durven wagen u het leven van BERZELIUS te schetsen, u te melden wat hij voor de wetenschap geweest is? Zulk een leven moet in zijne bijzonderheden gekend en overwogen worden; wij moeten het volgen, om met hem te leven, te gevoelen, te denken; wij moeten het in al zijne fijne wijzigingen gadeslaan, omdat bij zulk eenen man het grootsche en edele zich juist in die fijneren trekken het heerlijkst openbaart.

Wat zoude het beduiden, indien ik u hier al verhaalde hoe hij, de zoon van een eenvoudigen leeraar en schoolonderwijzer, eerst